Morfologinių žymų standartas (12 versija)¹

JVADAS

Šiame dokumente išvardyti kiekvienos lietuvių kalbos dalies morfologinių kategorijų ir skyrybos ženklų rinkiniai bei jų žymėjimo kodai.² Sudarant morfologines žymas laikomasi šių principų:

- tos pačios kalbos dalies gramatinėms formoms taikomos vienodo ilgio žymos;
- jei gramatinė kategorija tam tikros kalbos dalies konkrečiai žodžio formai nėra taikoma, tai toje žymos pozicijoje įrašomas minusas (-);
- pirmoji morfologinių žymų grandinėlės gramatinė kategorija (kalbos dalis) rašoma didžiąja raide;
- visos kalbos dalys turi pobūdžio (Type) kategoriją;
- morfologinių žymų kodai nustatyti remiantis tarptautine praktika (žr. http://nl.ijs.si/ME/V4/msd/html/index.html) ir yra iš esmės suderinami su kitų kalbų gramatinių rinkinių žymėjimais (pvz., noun n, verb v, feminine gender f). Įvesti keli papildomi lietuviškai gramatikai būdingi kodai (pvz., būdinys b);
- 176 morfologinės samplaikos žymimos kaip atskiri nedalomi vienetai (visas sąrašas pateiktas priede);
- pažymėta subnorminė (n) ir necenzūrinė kalba (x).

11 versijos pakeitimai

- Pobūdžio (p=1) pozicijoje įvestos subnorminės (n) ir necenzūrinės kalbos (x) žymos: daiktavardžiui, veiksmažodžiui, būdvardžiui, įvardžiui, prieveiksmiui, prielinksniui, dalelytei, ištiktukui ir trumpiniui;
- Veiksmažodžio Gram. Formos (p=2) pozicijoje būdiniui priskirta žyma b vietoje ankstesnės s,
  ištaisant nesutapimą su morfologinio anotatoriaus generuojamomis žymomis;
- Veiksmažodžio Laiko (p=3) pozicijoje būtajam laikui priskirta žyma s vietoje a, o būtajam kartiniui –
  a vietoje s, ištaisant nesutapimą su morfologinio anotatoriaus generuojamomis žymomis.
- Daiktavardžio Pobūdžio (p=1) ir Giminė (p=2) pozicijose įvesti redakciniai pakeitimai į bendrinis vietoje bendras, vyriškoji ir moteriškoji vietoj vyr. giminė ir mot. giminė)

12 versijos pakeitimai

- Pobūdžio (p=1) pozicijoje skaitvardžiui įvestos subnorminės (n) kalbos žymos;
- Įvardžiui (p=11) pozicijoje apibrėžtumas negali būti "nebūdingas";
- Kitų kategorijoje (p=1) pozicijoje įvestos papildomos žymos: fragmento (g), raidės (t), slapyvardžio
  (i);
- Į stabiliųjų junginių sąrašą įtraukti stabilūs (žr. Priedą): ir pan., ir panašiai, ir kt., ir t. t., ir taip toliau, kad ir, kad ir kas, kad ir kaip, kad ir kiek, kad ir kur, na ir kas, vėl ir vėl.

Pastaba: Svetainėje http://corpus.vdu.lt/lt/ per paieškos sistemą pateikiami tekstai morfologiškai anotuoti automatiškai.

¹ Atnaujinta 2019 m. liepos 24 d.

² Šiuo metu šis standartas naudojamas <u>semantika.lt</u> anotavimo paslaugoje ir naujoje *DLKT paieškoje* (<u>corpus.vdu.lt</u>).

Kategorijos / Categories

Р	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value
1	Kategorija	daiktavardis	noun	N^3
	Category	veiksmažodis	verb	V
		būdvardis	adjective	Α
		įvardis	pronoun	P
		prieveiksmis	adverb	R
		prielinksnis	preposition	S
		jungtukas	conjunction	С
		skaitvardis	numeral	M
		dalelytė	particle	Q
		jaustukas	interjection	1
		ištiktukas	onomatopoeia	0
		trumpiniai	abbreviation	Υ
		kiti	residual	Х
		skyryba ir simboliai	punctuation and symbols	Т

-

³ **Pastaba**: anglų kalbos kodai priskirti remiantis tarptautine praktika: MULTEXT-EAST specifikacijomis **Note:** Assigned English codes are based on MULTEXT-EAST specifications http://nl.ijs.si/ME/V4/msd/html/index.html

Daiktavardis / Noun

Elementų skaičius / Number of codes: 7

Pavyzdžiai / Examples: Lietuvai, "Npfsdng"

vasarą, "Ncfsan-"

bankuchenas, "Nnmsgn-"

Р	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	daiktavardis	Noun	N
1	Pobūdis	Туре	bendrinis	common	С
			tikrinis	proper	р
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	Х
2	Giminė	Gender	bendroji	common	С
			moteriškoji	feminine	f
			vyriškoji	masculine	m
			nebūdinga	irrelevant	-
3	Skaičius	Number	daugiskaita	plural	р
			vienaskaita	singular	S
			dviskaita	dual	d
			nebūdinga	irrelevant	-
4	Linksnis	Case	vardininkas	nominative	n
			kilmininkas	genitive	g
			naudininkas	dative	d
			galininkas	accusative	a
			įnagininkas	instrumental	i
			vietininkas	locative	1
			šauksmininkas	vocative	V
			iliatyvas	illiative	Х
			nebūdinga	irrelevant	-
15	Sangrąžumas	Reflexiveness	taip	yes	у
			ne	no	n
16	Vardas	Name	vardas	first	f
			pavardė	surname	S
			geografinis	geographic	g
			nebūdinga	irrelevant	-

Veiksmažodis / Verb

Elementų skaičius / Number of codes: 14

Pavyzdžiai / Examples: rezervuoju, "Vgmp1s--n--ni-"

paliktu, "Vgps-smpnnin-p" begte, "Vgb----n--n--"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	veiksmažodis	Verb	V
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	х
2	Gram. forma	VForm	bendratis	infinitive	i
			asmenuojamoji forma	main	m
			dalyvis	particle	р
			padalyvis	adverbial participle	a
			pusdalyvis	half particle	h
			būdinys	adverbial participle2	b
3	Laikas	Tense	esamasis	present	р
			būtasis	simple past	S
			būtasis kartinis	past tense	a
			būtasis dažninis	past frequentative	q
			būsimasis	future	f
4	Asmuo	Person	1 asmuo	first	1
			2 asmuo	second	2
			3 asmuo	third	3
			nebūdinga	irrelevant	-
5	Skaičius	Number	daugiskaita	plural	р
			vienaskaita	singular	S
			dviskaita	dual	d
6	Giminė	Gender	moteriškoji	feminine	f
			vyriškoji	masculine	m
			bevardė	neuter	n
			nebūdinga	irrelevant	-
7	Rūšis	Voice	veikiamoji	active	а
			neveikiamoji	passive	р
			reikiamybės	necessity	n
			nebūdinga	irrelevant	-
8	Neigiamumas	Negative	taip	yes	У
			ne	no	n
9	Apibrėžtumas	Defineteness	taip	yes	У
			ne	no	n

11	Linksnis	Case	vardininkas	nominative	n
			kilmininkas	genitive	g
			naudininkas	dative	d
			galininkas	accusative	а
			įnagininkas	instrumental	i
			vietininkas	locative	I
			šauksmininkas	vocative	V
			iliatyvas	illiative	х
			nebūdinga	irrelevant	-
18	Sangrąžumas	Reflexiveness	taip	yes	У
			ne	no	n
19	Nuosaka	Mood	tiesioginė	indicative	i
			tariamoji	subjunctive	S
			liepiamoji	imperative	m
			nebūdinga	irrelevant	-
20	Laipsnis	Degree	nelyginamasis	positive	р
			aukštesnysis	comparative	С
			aukščiausiasis	superlative	S
			nebūdinga	irrelevant	-

Būdvardis / Adjective

Elementų skaičius / Number of codes: 7

Pavyzdžiai / Examples: svarbu, "Agpn--n"

gražiausius, "Agsmpan" biednas, "Anpmsnn"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	būdvardis	Adjective	А
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	Х
2	Laipsnis	Degree	nelyginamasis	positive	р
			aukštesnysis	comparative	С
			aukščiausiasis	superlative	S
			aukštėlesnysis	diminutive	d
			nebūdinga	-	-
3	Giminė	Gender	moteriškoji	feminine	f
			vyriškoji	masculine	m
			bevardė	neuter	n
			nebūdinga	-	-
4	Skaičius	Number	daugiskaita	plural	р
			vienaskaita	singular	S
			dviskaita	dual	d
			nebūdinga	-	-
5	Linksnis	Case	vardininkas	nominative	n
			kilmininkas	genitive	g
			naudininkas	dative	d
			galininkas	accusative	а
			įnagininkas	instrumental	i
			vietininkas	locative	I
			šauksmininkas	vocative	V
			iliatyvas	illiative	х
			nebūdinga	-	-
6	Apibrėžtumas	Defineteness	taip	yes	У
			ne	no	n

Įvardis / Pronoun

Elementų skaičius / Number of codes:

Pavyzdžiai / Examples: visoks, "Pgmpin"

man, "Pg-sdn" toooks, "Pnmsnn"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	įvardis	Pronoun	Р
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
3	Giminė	Gender	moteriškoji	feminine	f
			vyriškoji	masculine	m
			bevardė	neuter	n
			nebūdinga	-	-
4	Skaičius	Number	daugiskaita	plural	р
			vienaskaita	singular	S
			dviskaita	dual	d
			nebūdinga	-	-
5	Linksnis	Case	vardininkas	nominative	n
			kilmininkas	genitive	g
			naudininkas	dative	d
			galininkas	accusative	a
			įnagininkas	instrumental	i
			vietininkas	locative	1
			šauksmininkas	vocative	V
			iliatyvas	illiative	Х
			nebūdinga	-	-
11	Apibrėžtumas	Defineteness	taip	yes	У
			ne	no	n

Skaitvardis / Numeral

Elementų skaičius / Number of codes:

Pavyzdžiai / Examples: penkiom, "Mcf-iln" / "Mcf-dln"

10, "M----d-" pem, "Mn-----"

Р	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	skaitvardis	Numeral	М
1	Pobūdis	Туре	kiekinis pagrindinis	cardinal	С
			kelintinis	ordinal	0
			kiekinis kuopinis	collect	- 1
			kiekinis dauginis	multiple	m
			subnorminis	substandard	n
			nebūdinga	-	-
2	Giminė	Gender	moteriškoji	feminine	f
			vyriškoji	masculine	m
			bevardė	neuter	n
			nebūdinga	-	-
3	Skaičius	Number	daugiskaita	plural	р
			vienaskaita	singular	S
			nebūdinga	-	-
4	Linksnis	Case	vardininkas	nominative	n
			kilmininkas	genitive	g
			naudininkas	dative	d
			galininkas	accusative	a
			įnagininkas	instrumental	i
			vietininkas	locative	1
			šauksmininkas	vocative	V
			iliatyvas	illiative	Х
			nebūdinga	-	-
5	Forma	Form	arabiška	arabic	d
			romėniška	roman	r
			raidinė	letter	I
			mišri	m-form	m
6	Apibrėžtumas	Defineteness	taip	yes	у
			ne	no	n
			nebūdinga	-	-

Prieveiksmis / Adverb

Elementų skaičius / Number of codes: 3

Pavyzdžiai / Examples: apskritai, "Rgp"

geriau, "Rgc"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	prieveiksmis	Adverb	R
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	Х
3	Laipsnis	Degree	nelyginamasis	positive	р
			aukštesnysis	comparative	С
			aukščiausiasis	superlative	S
			aukštėlesnysis	diminutive	d
			-	-	-

Prielinksnis / Preposition

Elementų skaičius / Number of codes: 3

Pavyzdžiai / Examples: su, "Sgi"

po, "Sgg" / "Sga" / "Sgi"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	prielinksnis	Preposition	S
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	х
3	Linksnis	Case	kilmininkas	genitive	g
			naudininkas	dative	d
			galininkas	accusative	а
			įnagininkas	instrumental	i

Jungtukas / Conjunction

Elementų skaičius / Number of codes: 2

Pavyzdžiai / Examples: būtent, "Cg"

ir, "Cg"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	jungtukas	Conjunction	С
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g

Dalelytė / Particle

Elementų skaičius / Number of codes:

pat, "Qg" Pavyzdžiai / Examples:

gal, "Qg"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	dalelytė	Particle	Q
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	х

Jaustukas / Interjection

2 Elementų skaičius / Number of codes:

Pavyzdžiai / Examples: na, "lg"

va, "Ig"

Р	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	jaustukas	Interjection	Ι
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	Х

Ištiktukas / Onomatopoeia

Elementų skaičius / Number of codes: 2

dzin, "Og"

cypt, "Og"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	ištiktukas	Onomatopoeia	0
1	Pobūdis	Туре	bendras	general	g
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	Х

Trumpinys / Abbreviation

Elementų skaičius / Number of codes:

t. t., "Ys" Pavyzdžiai / Examples:

TV, "Ya"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
0	Kalbos dalis	CATEGORY	trumpinys	Abbreviation	Υ
6	Pobūdis	Туре	sutrumpinimas	shortening	S
			santrumpa	acronym	а
			subnorminis	substandard	n
			necenzūrinis	obscene	Х

Kiti / Others

Elementų skaičius / Number of codes:

the, "Xf"

2

http://www.vdu.lt, "XI"

P	Atributas	Attribute	Reikšmė	Value	Code
	Neatpažintas				
0	žodis	CATEGORY	kiti	Residual	X
1	Pobūdis	Туре	užsienio kalba	foreign	f
			rašybos klaida	typo	t
			skaidymo klaida	segmentation	р
			žyma	tag	h
			nuoroda	link	I
			el. pašto adresas	e-mail addresses	е
			slapyvardis	nickname	i
			fragmentas	fragment	g
			raidė	letter	t
			kt	other	-

Skyrybos ženklai / Punctuation

Elementų skaičius / Number of codes: 2

Pavyzdžiai / Examples: ",", "Tc"

"?", "Tq"

P	Atributas	Attribute		Reikšmė	Value	Code
0	Frazė	CATEGORY		skyryba	Punctuation	Т
1	Pobūdis	Туре		taškas	full stop/period	р
			,	kablelis	comma	С
			;	kabliataškis	semicolon	S
			:	dvitaškis	colon	n
			?	klaustukas	question mark	q
			!	šauktukas	exclamation mark	е
				daugtaškis	ellipsis	i
				brūkšnelis,	dash, minus	h
				minusas		
			}])	atidarantis	opening bracket	I
				skliaustas		
			)]}	uždarantis	closing bracket	r
				skliaustas		
			" "	kabutės	quotation mark	u
			/	pasvirasis	slash, stroke	t
				brūkšnys		
			*%^\$	kiti ženklai,	other marks, symbols	Х
				simboliai		

Priedas / Annex

	_		_
be abejo	R	kad ir kiek	C
be galo	R	kad ir koks	С
be paliovos	R	kad ir kur	С
be perstojo	R	kada nors	R
bet ir	С	kai kada	R
bet kada	R	kai kas	Р
bet kaip	R	kai koks	Р
bet kas	Р	kai kur	R
bet kiek	R	kai kuris	Р
bet koks	Р	kaip kada	R
bet kur	R	kaip mat	R
bet kuris	P	kaip nors	R
čia pat	R	kas nors	Р
čia tai bent	1	kaži kada	R
eik sau	1	kaži kaip	R
galų gale	R	kaži kas	Р
į pat	S	kaži kiek	R
į valias	R	kaži kodėl	R
ir pan.	С	kaži kur	R
ir panašiai	С	kažin kada	R
ir kt.	С	kažin kaip	R
ir t. t.	С	kažin kas	Р
ir taip toliau	С	kažin kiek	R
iš anksto	R	kažin kodėl	R
iš dalies	R	kažin kur	R
iš eilės	R	kiek nors	R
iš esmės	R	ko gera	Q
iš karto	R	ko gero	Q
iš lėto	R	koks nors	Р
iš mažens	R	kol kas	R
iš palengvo	R	kolei kas	R
iš pasalų	R	kur kas	R
iš paskos	R	kur ne kur	R
iš paskutiniųjų	R	kur nors	R
iš pat mažens	R	kuriam laikui	R
iš pat pradžių	R	kuris nors	P
iš pradžių	R	lyg ir	Q
iš principo	R	lig pat	S
iš tiesų	R	lig šiol	R
iš tikro	R	lig šiolei	R
iš tikrųjų	R	lyg tyčia	
iš tolo	R	lig tol	R R
		=	
juo labiau	R	lig tolei	R
ką tik	R	ligi kol	R
ką tiktai	R	ligi kolei	R
kad ir	C	ligi pat	S
kad ir kas	C	ligi šiol	R
kad ir kaip	С	ligi šiolei	R

ligi tol	R	taip pat	Q
ligi tolei	R	taip pat	R
mažų mažiausiai	R	tam tikras	Р
na ir kas	1	tarp kita ko	Q
nė kiek	R	tarp kitko	Q
nė motais	R	tas pat	Р
ne tik	С	tas pats	Р
ne tiktai	С	ten pat	R
nė vienas	Р	tiek jau to	I
nieko sau	1	tiek pat	R
nieku gyvu	R	tiek to	- 1
nuo anksto	R	ties pat	S
nuo mažens	R	toks pat	Р
nuo mažumės	R	toks pats	Р
nuo pat	S	toli gražu	R
nuo pat mažens	R	tuo labiau	R
nuo pat pražių	R	tuo pačiu	R
nuo pradžių	R	tuo tarpu	С
nuo seno	R	tuoj pat	R
nuo šiol	R	tuoj tuoj	R
nuo šiolei	R	tuojau pat	R
nuo tol	R	už dyką	R
nuo tolei	R	vargais negalais	R
po galais	1	vargu ar	Q
po laiko	R	vargu bau	Q
po paraliais	1	vėl ir vėl	R
po perkūnais	i	vienui vienas	Α
po šiai dienai	R	vienur kitur	R
po šimts	1	vis dėlto	С
po šimts perkūnų	i	vis tiek	R
po šimts pypkių	Ī	vis tik	R
po šimts velnių	i	vis tiktai	R
po truputį	R	vis vien	R
po velnių	1	vis viena	R
po visam	R	viso geriausio	1
prie pat	S	viso gero	i
prieš pat	S	viso labo	i
prieš tai	R	viso labo	R
prieštai priešais pat	S	visų pirma	R
šiaip jau	R	visur kur	R
šiaip ne taip	R	vos ne vos	R
šiaip sau	R	vos vos	R
šiaip taip	R	VOS VOS	
šiek tiek	R		
šioks toks	P		
šis tas	r P		
šit kaip	r I		
t. y.	r R		
t. y. tai bent	l I		
tai va	Q		
tai va taip kad			
ιαιμ καυ	Q		